

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudů JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Občanské sdružení Ochrana vod**, se sídlem Ostrava – Radvanice, Hviezdoslavova 6, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Praha 10, Vršovická 65, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Povodí Odry**, státní podnik, se sídlem Ostrava, Varenská 49, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2005, čj. 580/180/008/A-20/2005, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2007, čj. 8 Ca 296/2005 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobci a osobě zúčastněné na řízení **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí ze dne 4. 2. 2005, čj. ŽPZ/10253/04/Ry ve věci udělení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále též „zákon o ochraně přírody“) bylo vysloveno, že se právnické osobě Povodí Odry, státní podnik povoluje výjimka ze zákazu škodlivě zasahovat do biotopu a do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů zařazených dle vyhlášky č. 395/1992 Sb., do kategorie ohrožených druhů a to: vranka obecná, vranka pruhoploutvá a střevle potoční. Výjimka byla požadována za účelem uvolnění průtočného profilu od šterkových lavic a nánosu ve vodním toku Ostravici v ř. km 23,5 – 26,9 na dále – v tomto rozhodnutí blíže uvedených lokalitách. Dále byly pro výjimku stanoveny podmínky.

Z odůvodnění tohoto správního rozhodnutí vyplývá, že důvodem podání žádosti o výjimku byla realizace protipovodňových opatření.

Rozhodnutím Ministerstva životního prostředí, odboru výkonu státní správy IX ze dne 10. 8. 2005, čj. 580/180/008/A-20/2005 bylo odvolání žalobce zamítnuto a napadené rozhodnutí krajského úřadu bylo potvrzeno.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2007, čj. 8 Ca 296/2005 – 40 bylo citované rozhodnutí žalovaného zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Jak je zřejmé z odůvodnění tohoto rozsudku, městský soud přisvědčil tomu, že zajištění protipovodňové ochrany lidských sídel je nepochybně veřejným zájmem. Tohoto obecného zájmu má být v projednávané věci dosaženo těžbou šterku ve vodním toku Ostravice. Mezi účastníky je spor o to, zda právě tato těžba šterků navrhovaná státním podnikem Povodí Ostravy a požadovaná městem Frýdek – Místek je opatřením potřebným a nezbytným pro zajištění protipovodňové ochrany, protože jenom v takovém případě bude dán veřejný zájem na těžbě šterků a jen tehdy lze hodnotit, zda tento konkrétní zájem výrazně převyšuje nad zájmem ochrany přírody. Žalobce v průběhu správního řízení argumentoval tím, že šterky usazené v korytě řeky neovlivňují průtočnou kapacitu a nemají vliv na protipovodňovou ochranu. Pokud by se toto tvrzení žalobce prokázalo, nebyl by na těžbě šterků dán odůvodněný veřejný zájem a nebyl by vůbec důvod posuzovat jeho váhu ve srovnání se zájmem na ochraně přísl. druhu zvláště chráněných živočichů. Nebylo tedy, dle městského soudu, na místě odmítnout žalobcem předložené odborné vyjádření ze dne 12. 1. 2005 s argumentací, že se nezabývalo vlivem těžby šterku na populaci těchto živočichů. Prvotně bylo nutno zodpovědět otázku, zda navrhovaná těžba šterků vůbec souvisí s protipovodňovou ochranou města, a zda tedy je taková těžba nutná. Toho se odborné vyjádření týká, a žalovaný se měl s ním jako s důkazem vypořádat. Žalovaný tedy postupoval v rozporu s § 4 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Včas podanou kasační stížností se žalovaný domáhá přezkoumání a zrušení tohoto rozsudku. Namítá především, že městský soud stejně jako žalobce nerozlišoval správní řízení vedené podle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody, tj. zda těžbou šterku dojde k poškození nebo zničení významného krajinného prvku, nebo k ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, a podle § 56 téhož zákona, tj. zda povolit výjimku z ochranných podmínek ohrožených zvláště chráněných druhů, protože veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody. V prvním případě vydal rozhodnutí Městský úřad ve Frýdku – Místku, a v řízení o odvolání se věcí zabýval krajský úřad. V druhém případě rozhodoval krajský úřad a jako správní orgán druhého stupně žalovaný. Odborné vyjádření ze dne 12. 1. 2005 se týkalo pouze těžby šterku a nikoliv vlivu této těžby na ohrožené druhy živočichů. Jedná se tedy o vyjádření pouze k řízení dle § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody. Žalovaný (stěžovatel) se s tím vypořádal i v napadeném správním rozhodnutí, ve kterém poukázal na to, že navržený důkaz se k řízení dle § 56 zákona o ochraně přírody nevztahuje. Nemohlo tedy ani dojít k porušení ustanovení správního řádu vytýkaných městským soudem.

Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil. Osoba zúčastněná na řízení vyslovila souhlas s kasační stížností žalovaného s tím, že se podrobněji nebude vyjadřovat.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu stížních důvodů, přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

V dané věci je nesporné, že předmětem žaloby bylo rozhodnutí dle § 56 zákona o ochraně přírody resp. rozhodnutí žalovaného o potvrzení takového rozhodnutí vydaného správním orgánem prvního stupně. To nepochybně ani Městský soud v Praze.

Podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a nerostů podle § 46 odst. 2, § 49, § 50 a § 51 odst. 2 může v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody, povolit orgán ochrany přírody.

Ustanovení § 56 odst. 3 téhož zákona, pokud se týká zvláště chráněných rostlin a živočichů možnost udělení výjimky dále omezuje tak, že stanoví, ve kterých případech (uvedených pod písm. a – i) je možno výjimku ze zákazu udělit, navíc s tím, že tak lze učinit jen tehdy, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a pokud populace daného druhu bude udržena v příznivém stavu z hlediska ochrany. Společným prvkem pro takto vypočtené případy je existence veřejného zájmu. I Nejvyšší správní soud má za to, že ochrana před povodněmi takovýmto veřejným zájmem je.

V dané věci, za dosavadního stavu řízení, nebylo sporné, že zájem na ochraně přírody - biotopu a přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů – byl dán, a že navrhovaná těžba šterků by mohla do tohoto zájmu zasáhnout. Na „druhou miskou vah“ při posuzování, který ze zájmů převažuje ve smyslu § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody, byl kladen „jiný veřejný zájem“ – ochrana před povodněmi. Aby bylo možné dospět k závěru, že tento jiný veřejný zájem je nejen dán, ale navíc výrazně převažuje, muselo by být doloženo, že pro ochranu před povodněmi je těžba šterků vůbec potřebná (a v kladném případě, že neexistuje „jiné uspokojivé řešení“). Toho – konkrétně, že šterk není překážkou v korytě zmenšující průtočnou kapacitu koryta Ostravice - se právě odborné vyjádření zpracované Mgr. J. H. týkalo.

Se zřetelem na uvedené nebyl dán důvod k odmítnutí návrhu na provedení důkazu odborným vyjádřením ze dne 12. 1. 2005 tím méně s argumentací použitou v rozhodnutí i kasační stížnosti žalovaného. Po provedení tohoto důkazu pak bylo na správním orgánu, aby v souladu s § 34 odst. 4 a 5 správního řádu důkaz řádně zhodnotil a posoudil, zda není nutné provést další důkazy. Je tedy třeba přisvědčit městskému soudu, že ve správním řízení a v něm vydaným rozhodnutím došlo k porušení příslušných ustanovení správního řádu a bylo nutno rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Proto byla kasační stížnost jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Neúspěšnému žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřísluší. Úspěšný žalobce náklady řízení neúčtoval, a ani z obsahu spisu nevyplývá, že by mu tyto náklady vznikly. U osoby zúčastněné na řízení soud vycházel z ustanovení § 120 ve spojení s § 60 odst. 5 s. ř. s., přičemž nebyly zjištěny důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu tohoto ustanovení. Ostatně ani tato osoba náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepožadovala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. května 2009

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu